

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

TRINAESTI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period januar - mart 2017.

Podgorica, april 2017.

SADRŽAJ:

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije.....	3
2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	7
2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji.....	8
2.2 Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu.....	11
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	12
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije.....	13
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA.....	17
5.1. IPA 2007-2013 (IPA I).....	17
5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i jačanju institucija.....	18
5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja.....	18
5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj.....	19
5.1.4. IV komponenta Ipe – Ljudski resursi.....	19
5.1.5. Višekorisnički programi Ipe.....	20
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO).....	20
5.1.7. Programi EU.....	20
5.2. IPA 2014-2020 (IPA II).....	20
5.2.1. Regionalna i teritorijalna saradnja.....	21

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Bilježi se pozitivan kontinuitet u dijalogu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** primio je 1. III 2017. u Podgorici visoku predstavnicu Evropske unije za vanjsku politiku i bezbjednost i potpredsjednicu Evropske Komisije **Federiku Mogerini** (*Federica Mogherini*). Mogerini je istakla da njena regionalna posjeta ima za cilj da afirmiše politiku otvorenih vrata EU i ohrabri države Zapadnog Balkana da se maksimalno posvete evropskim integracijama rješavajući unutrašnje i međusobne probleme kroz dijalog afirmišući regionalnu saradnju.

Predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** primio je 30. III 2017. ministra vanjskih i evropskih poslova Velikog Vojvodstva Luksemburga **Žana Aselborna** (*Jean Aselborn*) koji je boravio u zvaničnoj posjeti Podgorici. Aselborna su istog dana u odvojene posjete primili i predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** i ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović**.

Predsjednik Skupštine **Ivan Brajović** razgovarao je 1. III 2017. u Podgorici sa visokom predstavnicom Evropske unije za vanjske poslove i bezbjednosnu politiku i potpredsjednicom Evropske komisije **Federikom Mogerini** (*Federica Mogherini*), uoči njenog zvaničnog izlaganja pred poslanicima u Skupštini Crne Gore.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** susreo se 8. II 2017, sa direktoricom za Zapadnu Evropu, Zapadni Balkan i Tursku u Evropskoj službi za vanjsko djelovanje **Angelinom Ajhorst** (*Angelina Eichhorst*). Predsjednik Marković je istakao značaj evroatlantskih integracija za sazrijevanje društva i jačanje demokratije u crnogorskoj državi.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** sastao se 13. II 2017. sa predstavnicima Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), na čelu sa članom Borda direktora EBRD-a za Crnu Goru **Hajncom Kaufmanom** (*Heinz Kaufmann*). Predstavnicima EBRD su u razgovoru potvrdili namjeru da se u narednom periodu Crna Gora podrži posredstvom projekata za *povećanje konkurentnosti privatnog sektora, investicija u infrastrukturu kao i u oblasti zelene ekonomije*, kao tri stuba buduće strategije saradnje EBRD-a sa Crnom

Gorom, koja bi trebalo uskoro da bude usvojena i koja je komplementarna sa definisanim ciljevima Vlade Crne Gore.

Na marginama Minhenske bezbjednosne konferencije predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** susreo se 18. II 2017. sa predsjednikom Odbora za odnose sa Evropskom unijom njemačkog parlamenta **Ginterom Krihbaumom** (*Gunther Krichbaum*).

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** primio je 22. II 2017. državnog ministra Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske za Evropu i Ameriku **Alana Dankana** (*Alan Duncan*). Na sastanku je konstatovano da politika proširenja i jasna evropska i evroatlanska perspektiva za države Zapadnog Balkana daju snažan impuls miru i stabilnosti u regionu.

Predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** sastao se 1. III 2017. sa visokom predstavnicom Evropske unije za vanjsku i bezbjednosnu politiku i potpredsjednicom Evropske komisije **Federikom Mogerini** (*Federica Mogherini*). Predsjednik Marković razgovarao je sa visokom predstavnicom EU o aktuelnim temama iz pregovaračkog procesa Crne Gore, kao i o ukupnoj situaciji u regionu Zapadnog Balkana.

20. III 2017. predsjednik Vlade Crne Gore **Duško Marković** razgovarao je u Podgorici sa potpredsjednikom Evropske investicione banke **Dariom Skanapjekom** (*Dario Skanapijek*), kojom prilikom je potpisan ugovor o kreditnom aranžmanu EIB-a i željezničke infrastrukture i finansijski ugovor između Investiciono razvojnog fonda i EIB-a.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** imao je 25. I 2017. odvojene sastanke s potpredsjednikom Vlade bjR Makedonije **Arbrom Ademijem**, direktorom Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine **Edinom Dilberovićem** i specijalnim izaslanikom Ministarstva vanjskih poslova Republike Italije za samit Berlinskog procesa **Mikeleom Đakomelijem** (*Michele Giacomelli*). Sastanci su bili prilika za razmjenu mišljenja o dosadašnjim rezultatima, kao i predstojećim obavezama i izazovima iz procesa pristupanja EU.

Tokom posjete Velikoj Britaniji, ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** razgovarao je 1. II 2017. sa državnim ministrom za Evropu i Amerike u Forin ofisu **ser Alanom Dankanom** (*Alan Duncan*),

predsjedavajućim Odbora za EU u Domu lordova **lordom Timotijem Bozvelom** (*Timothy Boswell*), predsjednikom evropskog odbora Donjeg doma Parlamenta **ser Vilijamom Kešom** (*William Cash*), s direktorom za Evropu u Forin ofisu **Kerolin Vilson** (*Caroline Wilson*), direktorom za međunarodnu sigurnosnu politiku u Ministarstvu odbrane **Nikom Gurom** (*Nick Gurr*), zamjenikom direktora za vanjsku politiku i Zapadni Balkan u Sekretarijatu za evropska i globalna pitanja pri Vladinom Kabinetu **Danijelom Drejkom** (*Daniel Drake*) i šeficom Direkcije za Zapadni Balkan i proširenje EU u Forin ofisuu **Fionom Mekilvam** (*Fiona Mcilwam*). **Ministar Pejović** se sreo sa **ser Alanom Dankanom** i u Podgorici 22. II 2017.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** razgovarao je 14. II 2017. s ministrom vanjskih poslova Bosne i Hercegovine **Igorom Crnatkom**. Sagovornici su istakli značaj jačanja saradnje u oblasti procesa pristupanja EU, posebno kroz razmjenu iskustava u oblastima usklađivanja zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, pripreme i sprovođenja strategijskih dokumenata u okviru procesa pristupanja, koordinacije i vođenja pristupnih pregovora, kao i razvoja administrativnih kapaciteta za proces pristupanja EU. Tom prilikom potpisan je *Sporazum o saradnji između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Bosne i Hercegovine u procesu pristupanja Evropskoj uniji* kojim su definisane brojne oblasti saradnje od značaja za pristupni proces poput: sprovođenja Zajedničke vanjske i bezbjednosne politike EU; ekonomske i trgovinske saradnje; kretanja radnika i kapitala i trgovine uslugama; pravosuđa i unutrašnjih poslova; očuvanja mira i stabilnosti u regionu i jačanja regionalne saradnje; energetske sigurnosti u regionu i zaštite životne sredine.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** razgovarao je 17. II 2017. u Briselu s evropskom komesarkom za saobraćaj **Violetom Bulc**. Sagovornici su razmijenili mišljenje o napretku Crne Gore u poglavljima 14. Saobraćajna politika i 21. Trans-evropske mreže, kao i o značaju agende povezivanja Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa za Crnu Goru i Region.

9. III 2017. ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** razgovarao je, tokom dvodnevne posjete Berlinu, s državnim sekretarom u Saveznom ministarstvu vanjskih poslova **Markusom Edererom**

(*Marcus Ederer*), stalnim zamjenikom savjetnika kancelarke za Evropu **Francom Nojederom** (*Franz Neueder*), predsjednikom i članovima Parlamentarne grupe prijateljstva sa Jugoistočnom Evropom u Bundestagu **Štefanom Albanijem** (CDU) (*Stephan Albani*), **Peterom Bajerom** (CDU) (*Peter Beyer*) i **Dirkom Fepelom** (SPD) (*Dirk Vöpel*), kao i sa zamjenikom generalnog sekretara i rukovodiocem Odjeljenja za evropsku i međunarodnu saradnju Fondacije Konrad Adenauer **dr Gerhardom Valersom** (*Gerhard Wahlers*).

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** učestvovao je 16. III 2017. u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, na trećoj **Konferenciji o koordinaciji donatora Strategije Jugoistočna Evropa 2020**, u organizaciji Savjeta za regionalnu saradnju i na panelu *Izazovi proširenja i regionalna saradnja*, koji je organizovan na Fakultetu političkih nauka. Na konferenciji je ukazano na važnost usklađenosti različitih izvora finansiranja razvojnih projekata u regionu Zapadnog Balkana i Jugoistočne Evrope.

Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** susreo se 30. III 2017. sa kopredsjedavajućom Zajedničkog konsultativnog odbora (ZKO) između Crne Gore i Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta (EESK) **Violetom Jelić** i šeficom Jedinice za vanjske odnose u Generalnom sekretarijatu EESK **Beatris Pores** (*Beatriz Porres*). Tokom boravka u Briselu ministar Pejović susreo se i sa političkim direktorom Evropske službe vanjskih poslova **Žan Kristof Belijarom** (*Jean-Christophe Belliard*) na kojem je ocijenjeno da je Crna Gora pouzdan partner Evropske unije i oslonac evropske politike u regionu Zapadnog Balkana.

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** prisustvovao je, na poziv makedonskog šefa diplomatije Nikole Poposkog, **sastanku šefova diplomatija Zapadno-balkanske šesterke** u okviru Berlinskog procesa, održanom 9. II 2017. u Skoplju, Makedonija. Osim ministara vanjskih poslova Crne Gore, Makedonije, Srbije, Kosova, Bosne i Hercegovine, kao i zamjenika ministra vanjskih poslova Albanije, na sastanku su učestvovali evropski komesar za susjedsku politiku i pristupne pregovore **Johanes Han** (*Johannes Hahn*) i državni podsekretar za vanjske poslove Republike Italije **Vinčenco Amendola** (*Vincenzo Amendola*).

Ministar vanjskih poslova **Srđan Darmanović** izlagao je 27. II 2017. pred Odborom za vanjske poslove Evropskog parlamenta u Briselu, kojom prilikom je konstatovao da je politika proširenja zamajac političke stabilnosti, bezbjednosti i ekonomskog i demokratskog napretka Zapadnog Balkana. Ministar Darmanović se tokom boravka u Briselu susreo 28. II 2017. i sa evropskim komesarom za proširenje **Johanesom Hanom** (*Johannes Hahn*) i visokom predstavnicom EU za vanjsku i bezbjednosnu politiku **Federikom Mogerini** (*Federica Mogherini*).

Delegacija Vlade Crne Gore, predvođena ministrom saobraćaja i pomorstva **Osmanom Nurkovićem**, učestvovala je 10. II 2017. u Briselu na sastanku povodom parafiranja konačnog **Nacrta ugovora o osnivanju transportne zajednice u regionu Zapadnog Balkana**. U ime Crne Gore, Ugovor je parafirao ministar Nurković, a u ime Evropske komisije zamjenica generalnog direktora Generalnog direktorata za mobilnost i saobraćaj **Maja Bakran**. Ugovor ima dodatni značaj za Crnu Goru i sa aspekta otvorenih pregovaračkih poglavlja za oblast saobraćaja: 14 - Saobraćajna politika i 21 - Trans-evropske mreže, jer predstavlja dodatnu platformu za pružanje podrške na putu usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, kao i bolju pripremu za obaveze koje Crnu Goru očekuju danom pristupanja Evropskoj uniji.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

U izvještajnom periodu u procesu pregovora realizovane su sljedeće aktivnosti:

Održan je sastanak o početnim mjerilima u pregovaračkom poglavlju 8 – *Konkurencija* i sastanak o završnim mjerilima u pregovaračkom poglavlju 11 – *Poljoprivreda i ruralni razvoj*.

Vlada Crne Gore usvojila je 30. III 2017. **Akcioni plan za usklađivanje s pravnom tekovinom EU u oblasti monetarne i ekonomske politike**, čime je ispunjeno posljednje početno mjerilo u pregovaračkom poglavlju 17 – *Ekonomska i monetarna unija* i definisani koraci koje je neophodno preduzeti u cilju usklađivanja crnogorskog zakonodavstva s evropskim propisima u ovoj oblasti.

IV kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG 2016-2018 usvojen je na sjednici Vlade od **27. I 2017.** U 2016, od 344 planirane obaveze,

ispunjeno je 247 (72%). Od 268 planiranih zakona i podzakonskih akata, realizovano je 186 (69%). Od tog broja, planirano je 59 zakona, a realizovano 22 (37%), dok je od 209 planiranih podzakonskih akata realizovano 164 (78%). Od 76 planiranih strategijskih dokumenata u 2016, realizovano je 61 (80%).

Vlada Crne Gore je 27. I 2017. usvojila **Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2017-2018** kojim se definišu dalje obaveze Crne Gore u pristupnom procesu u dijelu strategijskog i zakonodavnog okvira i neophodnih administrativnih kapaciteta. Za period 2017-2018 planirano je ukupno **819** obaveza, od čega **82** u strategijskom i **737** u zakonodavnom dijelu. U dvogodišnjem periodu donijeće se ukupno **737** zakona i podzakonskih akata, od čega **127** zakona i **610** podzakonskih akata. Za 2017, planirane su **432** obaveze, od čega **57** strategijskih dokumenata i **375** zakonodavnih akata. Od ukupno **375** obaveza u zakonodavnom dijelu u 2017, planirano je **80** zakona i **295** podzakonskih akata. Što se administrativnih kapaciteta tiče, za period 2017-2018 planirana su **592** zapošljavanja, od čega **304** u 2017.

Vlada je 19. I 2017. usvojila **Četvrti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 23. pregovaračko poglavlje – Pravosuđe i temeljna prava za period jul - decembar 2016.** sa *Prvim polugodišnjim izvještajem o realizaciji Operativnog dokumenta za sprječavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika* i **Četvrti polugodišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 24. pregovaračko poglavlje – Pravda, sloboda i bezbjednost za period jul - decembar 2016.** Od dospelih mjera, realizovano je ili se kontinuirano realizuje 81% iz Akcionog plana za 23. poglavlje, 75% iz Akcionog plana za 24. poglavlje, i 73% iz Operativnog dokumenta.

U izvještajnom periodu, održana je jedna ekspertska misija u oblasti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (30. I -3. II 2017).

2.1 Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

Tokom izvještajnog perioda realizovane su sljedeće aktivnosti:

13. I 2017. - Ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Prijestonici Cetinju. Posjeta je realizovana u okviru sprovođenja Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU u cilju informisanja i veće uključenost predstavnika

lokalnih samouprava i građana u proces evropske integracije. U sklopu posjete Cetinju organizovana je prezentacija programa EU „Kreativna Evropa“ koju su otvorili ministri kulture i evropskih poslova **Janko Ljumović** i **Aleksandar Andrija Pejović**.

19. I 2017. - Ministarstvo evropskih poslova, nakon sprovedenih konsultacija zainteresovane javnosti i prikupljenih komentara, organizovalo je konsultativni sastanak s predstavnicima civilnog sektora o Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2017 – 2018. Sastanak je otvorio ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**.

25. I 2017. - U Podgorici je održana regionalna konferencija na temu: “Izvještaji Evropske komisije - pristupne reforme država Zapadnog Balkana”. Konferenciju su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i ambasador Njemačke u Crnoj Gori **Hans Ginter Matern** (*Hans Günther Mattern*). Skup su organizovali Ministarstvo evropskih poslova i Njemačka organizacija za međunarodnu saradnju GIZ, a učestvovali su predstavnici Evropske komisije, država članica EU i predstavnici vlada država regiona. Skup je bio prilika za razmjenu mišljenja o ovogodišnjim ocjenama iz izvještaja EK za države regiona, daljim obavezama iz procesa pristupanja, kao i očekivanjima od predstojećeg Samita Berlinskog procesa koji će se održati u okviru italijanskog predsjedavanja inicijativom.

1. II 2017. – **Ministar Pejović** je, u Londonu, učestvovao na panelu Četam hausa na temu „Koliko je sigurna Istočna Evropa“ koji je bio posvećen razmjeni mišljenja o efektima zajedničke vanjske i bezbjednosne politike EU, ulozi NATO-a i eksternim uticajima na sigurnosnu dimenziju Evrope.

20. II 2017. - Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Nikšiću, gdje je imao sastanak sa čelnim ljudima opštinske izvršne vlasti, obišao projekte finansirane iz evropskih fondova i posjetio Gimnaziji „Stojan Cerović“ gdje je s učenicima razgovarao o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

21. II 2017. - Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i predsjednica Crnogorske panevropske unije **prof. dr Gordana Đurović** potpisali su Memorandum o saradnji između Ministarstva evropskih poslova i Crnogorske panevropske unije.

15. III 2017. - Povodom završetka projekta „Prevođenje pravne tekovine EU, propisa Crne Gore i dokumenata koji proizilaze iz procesa pristupanja“, Ministarstvo evropskih poslova i Delegacija EU u Crnoj Gori organizovali su konferenciju za medije na kojoj su predstavljeni rezultati projekta. Na prezentaciji su govorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, šef Delegacije EU u Crnoj Gori **Ajvo Orav** (*Aivo Orav*) i koordinator projekta iz Eduko centra **Valentina Ščekić**.

15. III 2017. - Povodom održavanja VII sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između Crne Gore i Evropske komisije, Ministarstvo evropskih poslova organizovalo je 15. III 2017. konferenciju za medije. Na konferenciji su govorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i v.d. šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju **Tomas Haglajtner** (*Thomas Hagleitner*).

22. III 2017. – U organizaciji Ministarstva evropskih poslova i Zajednice opština Crne Gore u Podgorici je održana konferencija “Lokalne samouprave i evropski poslovi“. Konferenciju su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i predsjednik Upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore **Aleksandar Bogdanović**. Skup je bio prilika da se razmotre različiti aspekti učešća lokalne samouprave u procesu pristupanja, kako u dijelu sprovođenja evropskih propisa i standarda, tako i korišćenja evropskih fondova.

27. III 2017. - Povodom šezdesete godišnjice potpisivanja Rimskih ugovora Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore je, u saradnji s Ambasadom Italije i Delegacijom Evropske unije, organizovalo **konferenciju „Šezdeset godina nakon Rimskih ugovora: put koji predstoji Evropi“**. Konferenciju su otvorili ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović** i prvi zamjenik generalnog direktora za EU u Ministarstvu vanjskih poslova i međunarodne saradnje Republike Italije **Karlo Lo Kašo** (*Carlo Lo Cascio*). U okviru dva panela, na kojima su govorili predstavnici vlada, parlamenata i civilnog sektora Crne Gore, Italije, Bosne i Hercegovine i Srbije bilo je riječi o Rimskim ugovorima i njihovom značaju za razvoj ideje ujedinjene Evrope, kao i o budućnosti EU i politike proširenja.

28. III 2017. - Ministar evropskih poslova **Aleksandar Andrija Pejović**, boravio je sa saradnicima u radnoj posjeti Herceg Novom. Osim sastanka s čelnim ljudima opštinske izvršne vlasti, ministar je otvorio skup na kojem su predstavljeni odobreni projekti iz Prvog poziva prekograničnog programa Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora i predstavljene mogućnosti finansiranja u okviru Ipe II 2014-2020.

2.2. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

Izvještajni period u pogledu aktivnosti Odbora za evropske integracije obilježilo je održavanje više sjednica, kao i redovne aktivnosti u okviru parlamentarne diplomatije.

U okviru svoje **nadzorne uloge** u procesu pregovora sa EU, Odbor je na 3. sjednici, održanoj 18. I 2017. razmotrio više dokumenata Ministarstva evropskih poslova: X kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april – jun 2016, XI kvartalni izvještaj za period jul – septembar 2016, kao i Nacrt programa pristupanja Crne Gore EU za period 2017 – 2018.

Takođe, Odbor je u izvještajnom periodu usvojio Izvještaj o radu za 2016. (2. sjednica, održana 16. I 2017.) i Plan rada za 2017. (4. sjednica, održana 9. III 2017.).

Kad je riječ o **parlamentarnoj diplomatiji**, organizovano je više međunarodnih posjeta i sastanaka sa ambasadorima i predstavnicima parlamenata država članica EU.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** i članica Odbora **Marija Maja Čatović** učestvovali su na Sastanku predsjedavajućih odborima za evropske poslove parlamenata EU (COSAC), koji je u okviru parlamentarne dimenzije malteškog predsjedavanja održan u Valeti 23. I 2017.

Predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović** sastao se 2. II 2017. sa Nj.E. **Aivom Oravom** (*Aivo Orav*), šefom Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Predsjednik je 7. II 2017. primio Nj.E. **Vincenca del Monaka** (*Vincenzo Del Monaco*), ambasadora Republike Italije u Crnoj Gori, a 8. II 2017. Nj.E. **Veselka Grubišića**, ambasadora Republike Hrvatske u Crnoj Gori. Takođe, održao je

sastanak sa **Petrom Šmejkalom**, otpravnikom poslova u Ambasadi Republike Češke u Crnoj Gori, 17. II 2017.

U okviru Programa podrške Evropskog parlamenta parlamentima zemalja Zapadnog Balkana i Turske, 21-22. III 2017. organizovana je studijska posjeta institucijama EU u Briselu, u kojoj su učestvovali predsjednik Odbora **Adrijan Vuksanović**, članovi Odbora **Marija Ćatović**, **Andrija Nikolić** i **Mihailo Anđušić**, te poslanici **Miloš Nikolić** i **Nikola Rakočević**.

Povodom proslave 60 godina od potpisivanja Rimskih ugovora, kojima su kreirane Evropska ekonomska zajednica i Euroatom, 27. III 2017. u Podgorici je boravila delegacija Odbora za politike Evropske unije Senata Republike Italije, predvođena senatorom **Vaninom Kitijem** (*Vannino Chiti*). Tom prilikom, senator Kiti i predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović su potpisali Protokol o saradnji dva odbora, a zatim je održan i sastanak članova dva odbora.

U okviru aktivnosti koje se sprovode u cilju **promocije procesa evropskih integracija**, predsjednik Odbora Adrijan Vuksanović učestvovao je na konferenciji u organizaciji Ministarstva evropskih poslova „Šezdeset godina od Rimskih ugovora: dalji put Evrope“, na kojoj je govorio na temu „Budućnost EU i politike proširenja“.

3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U kontekstu sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, tokom izvještajnog perioda u Podgorici je 14-15. III 2017. održan **VII sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost** između Crne Gore i Evropske komisije. Sastanak su otvorili državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač ambasador **Aleksandar Andrija Pejović** i vršilac dužnosti šefa Odjeljenja za Crnu Goru u Generalnom direktoratu Evropske komisije za proširenje **Tomas Haglajtner** (*Thomas Hagleitner*). Predstavnici crnogorskih institucija predstavili su napredak ostvaren u ovoj oblasti od prethodnog sastanka koji je održan u martu 2016. Ključne teme sastanka ticale su se reformi koje je Crna Gora sprovela u oblastima pravosuđa, borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, temeljnih prava, azila, migracija, upravljanja granicama i vizne politike. U svim oblastima razmotreno je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i institucionalnog okvira sa standardima EU i dosadašnji ostvaren bilans rezultata.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je pozitivno mišljenje na ukupno **45** predloga zakona i podzakonskih akata.

JANUAR 2017		
1.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o pripravnicima u sudovima i državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu	MPA
2.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti	MUP
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore	MIF
4.	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima	MPR
5.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o regularizaciji neformalnih objekata	MRT
6.	Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o registrima ispuštanja i prenosa zagađujućih materija	MRT
7.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama	MJU
8.	Predlog uredbe o prestanku važenja Uredbe o bližim uslovima, načinu ostvarivanja i visini naknada troškova i drugih primanja lica u službi u Vojsci Crne Gore	MOD
9.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama	MKU
10.	Predlog uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla	MRT
11.	Predlog uredbe o načinu obračuna posebne naknade na	MRT

	investicije za izgradnju ili rekonstrukciju objekata na Crnogorskom primorju	
12.	Predlog pravilnika o visini novčane naknade vojnim obveznicima za vrijeme obuke	MOD
FEBRUAR 2017		
13.	Predlog zakona o javno-privatnom partnerstvu	MIF
14.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom	MIF
15.	Predlog zakona o nedozvoljenom oglašavanju	MEK
16.	Predlog zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu	MJU
17.	Predlog uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o Vladi Crne Gore	KPV
18.	Predlog odluke o obrazovanju tima za pripremu Predloga plana kriznog komuniciranja Vlade Crne Gore	MOD
MART 2017		
19.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o osnovama obavještajno bezbjednosnog sektora Crne Gore	MUP
20.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim materijama	MUP
21.	Predlog zakona o dopuni Zakona o igrama na sreću	MIF
22.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru	MIF
23.	Predlog zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima	MIF

24.	Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o finansiranju lokalne samouprave	MIF
25.	Predlog zakona o izmjeni Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije	MIF
26.	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o eksproprijaciji	MIF
27.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje	MIF
28.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama	MIF
29.	Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora sa Protokolom uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske	MVP
30.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama	MKU
31.	Predlog zakona o nacionalnom brendu	MEK
32.	Predlog zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o zaštiti životinja u međunarodnom prevozu	MPR
33.	Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Evropske i Mediteranske organizacije za zaštitu bilja	MPR
34.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o maslinovom ulju i stonim maslinama	MPR
35.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	MPR
36.	Predlog zakona o infrastrukturi prostornih podataka	MRT

37.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju	MZD
38.	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o Glavnom gradu	MJU
39.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore	MJU
40.	Predlog uredbe o Kabinetu predsjednika Vlade Crne Gore	KPV
41.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o viznom režimu	MVP
42.	Predlog uredbe o formiranju maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata	MEK
43.	Predlog uredbe o maksimalno dozvoljenim količinama nepoželjnih supstanci u hrani za životinje	MPR
44.	Predlog uredbe o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne potrebe	MPR
45.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe	MEK

Od ukupnog broja datih mišljenja u I kvartalu 2017, **15** akata sadrži sekundarne izvore prava EU, od čega **10** zakona i **5** podzakonskih akta:

1.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti	MUP
2.	Predlog zakona o javno-privatnom partnerstvu	MIF
3.	Predlog zakona o izmjenama Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom	MIF
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama	MKU

5.	Predlog zakona o nedozvoljenom oglašavanju	MEK
6.	Predlog zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o zaštiti životinja u međunarodnom prevozu	MPR
7.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o maslinovom ulju i stonim maslinama	MPR
8.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	MPR
9.	Predlog zakona o infrastrukturi prostornih podataka	MRT
10.	Predlog zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu	MJU
11.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o viznom režimu	MVP
12.	Predlog uredbe o maksimalno dozvoljenim količinama nepoželjnih supstanci u hrani za životinje	MPR
13.	Predlog uredbe o zahtjevima za proizvodnju i stavljanje na tržište hrane za životinje za posebne nutritivne potrebe	MPR
14.	Predlog uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla	MRT
15.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe	MEK

5. INSTRUMENT PRETPRISTUPNE PODRŠKE - IPA

5.1. IPA I - 2007-2013

U okviru sprovođenja pretpristupne podrške EU za period 2007-2013 nastavljene su redovne aktivnosti po pitanju nadgledanja sprovođenja

odobrenih projekata I i II komponente. Izvještajni period su obilježile intenzivirane aktivnosti po pitanju sprovođenja projekata III i IV komponente Ipe.

5.1.1. I komponenta Ipe – Podrška tranziciji i izgradnja institucija

Projekti iz oblasti I komponente Ipe za programe Ipe 2007-2013 sprovode se planiranom dinamikom. Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sprovođenje dijela projekata iz programa za 2012. i 2013. U potpunosti je završeno ugovaranje dostupnih sredstava, dok je 87% sredstva isplaćeno.

5.1.2. II komponenta Ipe – Prekogranična saradnja

Kada je riječ o **II komponenti Ipe**, u izvještajnom periodu u Crnoj Gori se sprovodilo **26** prekograničnih projekata, od čega **24** bilateralna projekta (Albanija-Crna Gora, Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Crna Gora - Kosovo, Hrvatska – Crna Gora) i **2** projekta u okviru sprovođenja Ipa Jadranskog prekograničnog programa, dok su transnacionalni projekti SEE/MED završeni.

U okviru prekograničnog programa **Albanija – Crna Gora**, sprovodi se i strateški projekat „Rekonstrukcija graničnog prelaza Božaj – Hani i Hotit i izgradnja novog Grabon – Zatrijebačka Cijevna“.

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina – Crna Gora**, od 13 projekata ugovorenih u okviru trećeg Poziva za podnošenje predloga projekat, 3 projekta su u fazi sprovođenja. Završna Programska konferencija povodom predstavljanja rezultata ostvarenih u okviru ovog programa održana je 21. II 2017. u Sarajevu.

U okviru prekograničnog programa **Hrvatska – Crna Gora**, u toku je sprovođenje 6 projekata odabranih za finansiranje u okviru Trećeg poziva.

U toku izvještajnog perioda u okviru Programa prekogranične saradnje **Crna Gora – Kosovo** u toku je sprovođenje 9 projekata odabranih za finansiranje u okviru Prvog ponovljenog poziva.

U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, u izvještajnom periodu u okviru Trećeg poziva odobreno je 5 projekata, čije je sprovođenje u toku.

Kada je riječ o **IPA Jadranskom prekograničnom programu**, u toku je sprovođenje 2 projekta.

Svi projekti u okviru **Mediterranskog programa i programa Jugoistočna Evropa (SEE i MED)** su završeni.

5.1.3. III komponenta Ipe – Regionalni razvoj

Sredstvima III komponente Ipe - Regionalni razvoj nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, vrijednog 26,2 miliona eura (vrijednost podrške Ipe od 22,2 miliona eura). Program obuhvata projekte u oblasti zaštite životne sredine (u opštinama Berane, Bar i Cetinje) i unapređenja željezničke infrastrukture. Tokom izvještajnog perioda intenzivirane su aktivnosti na sprovođenju navedenih projekata. Napredak u implementaciji projekata u okviru ove komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za III komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

5.1.4. IV komponenta Ipe – Razvoj ljudskih resursa

Sredstvima IV komponente Ipe – Razvoj ljudskih resursa nastavljeno je sprovođenje Operativnog programa Razvoj ljudskih resursa 2012-2013, ukupne vrijednosti 6,56 miliona eura. Projekti obuhvaćeni programom imaju za cilj unapređenje stanja u oblastima obrazovanja, istraživanja, zapošljavanja i tržišta rada. U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti u vezi sa sprovođenjem ugovorenih projekata u skladu s pravilima decentralizovanog sistema upravljanja. Napredak u implementaciji projekata u okviru IV komponente redovno se prati na sastancima Operativne strukture za IV komponentu Ipe, koje organizuje Ministarstvo rada i socijalnog staranja.

5.1.5. Programi Višekorisničke Ipe

U okviru programa Višekorisničke Ipe, Evropska komisija je nastavila s radom na finalizaciji Višekorisničkog programa Ipe za 2017. za koji je opredijeljen indikativni iznos od 354,3 miliona eura. U narednom periodu se očekuje i konačno usvajanje akcijskih dokumenata. U toku je revizija Indikativnog strategijskog dokumenta za Višekorisničku Ipu čiji će rezultati biti predstavljeni na koordinativnom sastanku Višekorisničke Ipe u junu 2017.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir (ZIO)

XVII poziv za dostavljanje projektnih predloga za tehničku podršku pripremi projekata u okviru ZIO završen je 28. II 2017. Crna Gora je u okviru navedenog poziva podnijela šest projektnih prijava – četiri iz oblasti zaštite životne sredine i po jednu iz oblasti saobraćaja i društvene djelatnosti.

5.1.7. Programi Unije

Crna Gora učestvuje u sljedećim programima Unije, za koje će iz Instrumenta pretpristupne podrške biti obezbijedena sredstva za pokrivanje dijela troškova participacije: Horizont 2020 (*Horizon 2020*), Erasmus+, Kreativna Evropa (*Creative Europe*), Cosme, Evropa za građane (*Europe for citizens*) i Carine 2020 (*Customs 2020*), Evropski program za zapošljavanje i inovacije (EaSI) i Fiskalis 2020 (*Fiscalis 2020*).

5.2. IPA II – 2014 - 2020

Evropska komisija je tokom prethodnog perioda odobrila nacionalne programe Ipe za 2014, 2015 i 2016. Tokom izvještajnog perioda nastavljen je konsultativni proces u okviru revizije Indikativnog strategijskog dokumenta za Crnu Goru. U cilju uključivanja svih zainteresovanih strana u ovaj proces, 13. i 14. III 2017. održan je seminar o srednjoročnoj reviziji Ipe II i reviziji sektorskih planskih dokumenata. Seminaru su prisustvovali predstavnici sektorskih radnih grupa za Ipu II, Generalne direkcije za susjedstvo i

pregovore o proširenju (DG NEAR), Delegacije EU u Crnoj Gori (DEU), civilnog društva, međunarodnih organizacija i međunarodnih finansijskih institucija.

U okviru procesa pripreme za indirektno upravljanje sredstvima Ipe II, u Crnoj Gori je od 27. do 31. III 2017. boravila misija revizora Evropske komisije kako bi provjerila uspostavljeni sistem upravljanja za odobrene programe Ipe čije je sprovođenje planirano indirektno. Crna Gora je nastavila rad na ispunjenju preduslova za dobijanje akreditacije za indirektno upravljanje programom Ipard II (2014-2020).

Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru prekograničnog programa **Crna Gora - Albanija**, sastanak Zajedničkog odbora za evaluaciju održan je u Podgorici 2. i 3. II 2017, na kojem je revidiran i usvojen Izvještaj o prvom koraku evaluacije Prvog poziva za dostavljanje projektnih predloga. Izvještaj je odobren od strane Delegacije Evropske unije 2. III 2017. Nakon toga, 10. III 2017. poslata su pisma uspješnim kandidatima da punu projektnu dokumentaciju dostave do 26. IV 2017, kao i obavještenja kandidatima koji nisu bili uspješni u okviru ovog poziva.

U okviru programa prekogranične saradnje **Crna Gora - Kosovo**, Bilateralni, kao i Partnerski sporazum potpisani su 10. II 2017, čime su se stekli uslovi za objavu Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru ovog programa. Obuke za pripremu predloga projekata u skladu s pravilima EU (Upravljanje projektnim ciklusom) namijenjene potencijalnim korisnicima održane su u Rožajama, od 28. II do 2. III 2017, i u Peći od 7. do 9. III 2017. Prvi poziv je objavljen 10. III 2017. i biće otvoren do 26. IV 2017. U Podgorici je 20. III 2017. održana Svečana konferencija povodom objave Prvog poziva, dok su Info sesije na kojima su se potencijalni korisnici mogli upoznati sa detaljima Prvog poziva održane u Podgorici 20. III 2017, u Bijelom Polju 21. III 2017, Đakovici 22. III 2017. i Peći 23. III 2017.

Kada je u pitanju prekogranični program **Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, u toku je proces evaluacije predloga projekata dostavljenih u sklopu Prvog poziva, u okviru koga je u januaru 2017. održan sastanak Zajedničkog

odbora za evaluaciju. U toku je procedura otvaranja kancelarije i angažovanja projektnog službenika za Antenu Zajedničkog tehničkog sekretarijata u Nikšiću.

Za prekogranični program **Srbija - Crna Gora**, u izvještajnom periodu se radilo na formiranju i angažovanju projektnog tima koji će raditi na sprovođenju programa, u Zajedničkom tehničkom sekretarijatu, kao i na izradi relevantnih dokumenata neophodnih za realizaciju programa.

Kada je u pitanju trilateralni program **Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora**, u izvještajnom periodu je završen proces evaluacije predloga projekata podnešenih u okviru Prvog poziva. Na sastanku Zajedničkog odbora za nadgledanje, koji je održan u Zagrebu 31. I 2017, usvojena je rang lista 21 predloga projekta koji su predloženi za ugovaranje. Od navedenog broja, u 11 učestvuju crnogorski partneri, od čega je 1 crnogorska institucija vodeći partner na projektu.

Za trilateralni program **Italija - Albanija - Crna Gora**, II Odbor za nadgledanje sprovođenja programa, na kom je postignut dogovor u odnosu na dokumentaciju Prvog poziva za dostavljanje projektnih predloga, održan je 24. I 2017. u Podgorici. Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata otvoren je 16. III 2017, i biće otvoren do 15. V 2017. Organizovane su, takođe, i tri programske konferencije povodom objave i predstavljanja uslova Prvog poziva u tri partnerske zemlje: u Bariju, 6. III 2017, Tirani, 15. III 2017, i Podgorici, 17. III 2017.

U okviru **Dunavskog transnacionalnog programa**, u Podgorici je 28. II 2017. održan sastanak s predstavnicima crnogorskih partnera koji učestvuju u 8 projekata odabranih za finansiranje u okviru Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata. Takođe, održana su i tri info dana povodom objave Drugog poziva za dostavljanje predloga projekata, planirane za II kvartal 2017, i to u: Podgorici, 21. III 2017, Ulcinju, 24. III 2017. i Pljevljima, 30. III 2017.

U okviru **MED programa**, 30. I 2017. je objavljen Drugi poziv za modularne i integrisane projekte, otvoren do 31. III 2017. Ukupna vrijednost Drugog poziva je 65 miliona eura, pri čemu zemlje korisnice Ipe imaju na raspolaganju 3 miliona eura. Povodom objave Drugog poziva, u Podgorici je

08. II 2017. održan Info dan tokom kojeg su potencijalnim korisnicima predstavljeni uslovi i pravila za podnošenje predloga projekata. Takođe, u izvještajnom periodu je 24. III 2017. održan sastanak s crnogorskim partnerima koji učestvuju u 6 projekata odabranih za finansiranje u okviru Prvog poziva za modularne i horizontalne projekte. U toku je definisanje Prioriteta IV čiji je cilj podrška procesu jačanja i razvoja multilateralne koordinacije u okviru Mediterana.

U okviru **Jadransko-jonskog programa (ADRION)** ocjenjivanje predloga projekata iz Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata je u toku. Četvrti sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje održan je u Briselu 7. i 8. II 2017, dok je treći sastanak Nacionalnih kontaktnih osoba održan 8. III 2017, u Bolonji, Italija.

MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MEP	Ministarstvo evropskih poslova
MVP	Ministarstvo vanjskih poslova
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MLJMP	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MJU	Ministarstvo javne uprave
MP	Ministarstvo pravde
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
MS	Ministarstvo sporta
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
DEU	Delegacija Evropske unije
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
POSP	Parlamentarni odbor za stabilizaciju i

	pridruživanje
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivredu i ruralni razvoj
OP	Operativni program
EEAS	Evropske služba za vanjske poslove
CFCU	Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći
JIE	Jugoistočna Evropa